

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJELTE

Nämndens verksam- hetsplan 2025

Gemensam överförmyndarnämnd

ÖSTER
SUND

1 INLEDNING

Nämndens verksamhetsplan beskriver nämndens kvalitet och ekonomiska resurser samt hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges mål i budget. Nämnden ansvarar för att omsätta uppdrag i praktisk handling och löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, per augusti och i årsbokslutet.

1.1 Nämndens grunduppdrag

Överförmyndaren är en kommunal tillsynsmyndighet vars uppdrag är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare samt kontrollera att de fullgör sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt. Genom sin tillsyn skall överförmyndaren motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom eller annan orsak har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Överförmyndaren ska utöva tillsyn över ställföreträdarens hela uppdrag, och säkerställa att ställföreträdaren får tillgång till den utbildning som fordras för att kunna fullfölja uppdraget. Överförmyndaren har därtill också ansvar för att rekrytera lämpliga ställföreträdare.

1.2 Nämndsordförande har ordet

Överförmyndarnämnden förväntas avsluta arbetet med det omfattande arbetet med att digitalisera samtliga personakter under första halvåret 2025.

Detta för att förbereda för möjligheten att digitalt arkivera samt skicka akter till annan kommun vilket idag görs på papper.

Då nämnden ser många positiva effekter av den omvärldsbevakning och samverkan med överförmyndarenheter i andra kommuner kansliet ägnat sig åt under 2024 kommer fortsatt fokus att ligga på detta även 2025.

Då verksamheten uppvisat gott flöde avseende rekrytering av ställföreträdare under 2024 är förhoppningen att mer tid kan avsättas för kompetensutvecklande aktiviteter för befintliga ställföreträdare 2025.

Sara Bengtlars, ordförande Gemensamma överförmyndarnämnden

2 VERKSAMHETENS KVALITET

Verksamhetens kvalitet handlar om att säkerställa att verksamheten uppfyller hög standard och levererar tjänster av god kvalitet till sina användare.

Under detta avsnitt visas de nyckeltal som nämnden avser följa samt nuläge och utmaningar inom tre viktiga kvalitetsområden: Upplevelse av verksamheten, Effektivitet och resultat i verksamheten samt Resurser och kompetensförsörjning.

2.1 Upplevelse av verksamheten

2.2 Effektivitet och resultat i verksamheten

Politiska nyckeltal	2021	2022	2023	2024
Ensamkommande barn som har god man, antal.	3	9	3	
Invånare som har förvaltare, antal/1000 invånare.	1,3%	1,5%	1,5%	
Invånare som har god man, antal/1000 invånare.	9,8%	9,1%	8,9%	

Politiska nyckeltal	2021	2022	2023	2024
Invånare som har ställföreträdarskap, antal/1000 invånare.	16%	15,7%	15,6%	
Antal aktiva akter per årsanställd	157	153	153	
Antal externa ställföreträdarskap	12	9	9	
Huvudmännens totala kapital som överförmyndaren har tillsynsansvar för	659 832 825	663 402 192	590 202 470	
Andel granskade och arvoderade årsräkningar per sista september	99,5 %	99,2 %	99,8 %	
Andel inkomna godkända årsräkningar per sista februari som är arvoderade sista juni	100 %	98 %	100 %	98 %
Andel årsräkningar inkomna per sista februari som är granskade sista juni	100 %	93 %	100 %	99 %
Andel inkomna granskningsbara årsräkningar per sista februari	73 %	81 %	77 %	83 %

2.3 Resurser och kompetensförsörjning

3 OMVÄRLD OCH FRAMTIDSUTVECKLING

3.1 Omvärldens påverkan på verksamheten

Uppdraget som ställföreträdare är i grunden ett frivilliguppdrag som baseras på ideella krafter. I takt med att samhället förändras ställs högre krav på de medborgare som agerar som ställföreträdare och uppdragen blir allt mer komplexa.

Överförmyndaren behöver i större och större utsträckning rekrytera ställföreträdare till uppdrag där komplexiteten är hög och där svår psykisk ohälsa och våldskapital är komponenter hos personerna som behöver stöd.

Det finns också en utmaning i den ökande digitaliseringen i samhället, att företräda en annan person hos tex. banker har blivit mer komplicerat och ger sämre förutsättningar för ställföreträdarna att utföra sina uppdrag.

Denna samhällsutveckling medför att överförmyndaren har behov av att rekrytera fler ställföreträdare med bredare erfarenhet och kunskap än tidigare, samtidigt som intresset från frivilliga sjunker av olika anledningar. Uppdragen tar mer tid i anspråk än förr och tidsbrist uppges som en anledning till att intresset minskar. Många befintliga ställföreträdare begär sig också entledigade då de själva börjar bli äldre och inte längre anser sig ha orken att fortsätta.

Vidare ser överförmyndarväsendet en ökning av ställföreträdarskap för minderåriga.

Dels då svåra ekonomiska tider i samhället tenderar att påverka vårdnadshavares benägenhet att missbruka pengar som barn fått utbetalade, exempelvis barnpension eller medel som blivit utbetalda på grund av skada eller sjukdom.

Även att barn, i vissa länder, kan arva skulder kan medföra en ökning av just ställföreträdarskap för minderåriga.

Överförmyndarna i landet har således en generell utmaning avseende kompetensförsörjning avseende ställföreträdare framåt.

3.2 Betydande förändringar i lagar och andra krav

Under 2025 träder en ny socialtjänstlag i kraft, detta är något även överförmyndarområdet måste bevaka då våra båda verksamheter ofta arbetar mot samma medborgare.

From 1 januari 2025 ändrar Länsstyrelsen sin organisation för tillsynen över överförmyndarverksamheterna. Gemensamma nämnden för Åre, Krokoms, Ragunda och Östersund kommer framgent att stå under Länsstyrelsen Norrbottens tillsyn.

EU:s ministerråd har beslutat att förlänga massflyktsdirektivet till den 4 mars 2026. Massflykts-

tingar som har varit i Sverige med uppehållstillstånd i minst två år kan folkbokföras. God man för ensamkommande barn ska som regel ersättas med en särskilt förordnad vårdnadshavare (6 kap. FB).

I maj 2021 överlämnade Ställföreträdarutredningen betänkandet Gode män och förvaltare – en översyn (SOU 2021:36). Utredningen omfattade flera förslag men regeringens arbete med betänkandet har avstannat, även om regeringen sagt att det ska ske under denna mandatperiod. Ett så kallat "snabbspår" är föreslaget av SKR, dvs. att delar av utredningen skulle kunna träda i kraft medan andra större förändringar får vänta. Detta är dock ännu inte beslutat.

4 INTERNKONTROLL

Varje nämnd är enligt Kommunallagen (6 kap 6 §) skyldig att följa upp att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som Kommunfullmäktige fastställt samt säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig för att verksamheten ska fungera på ett tillfredsställande sätt.

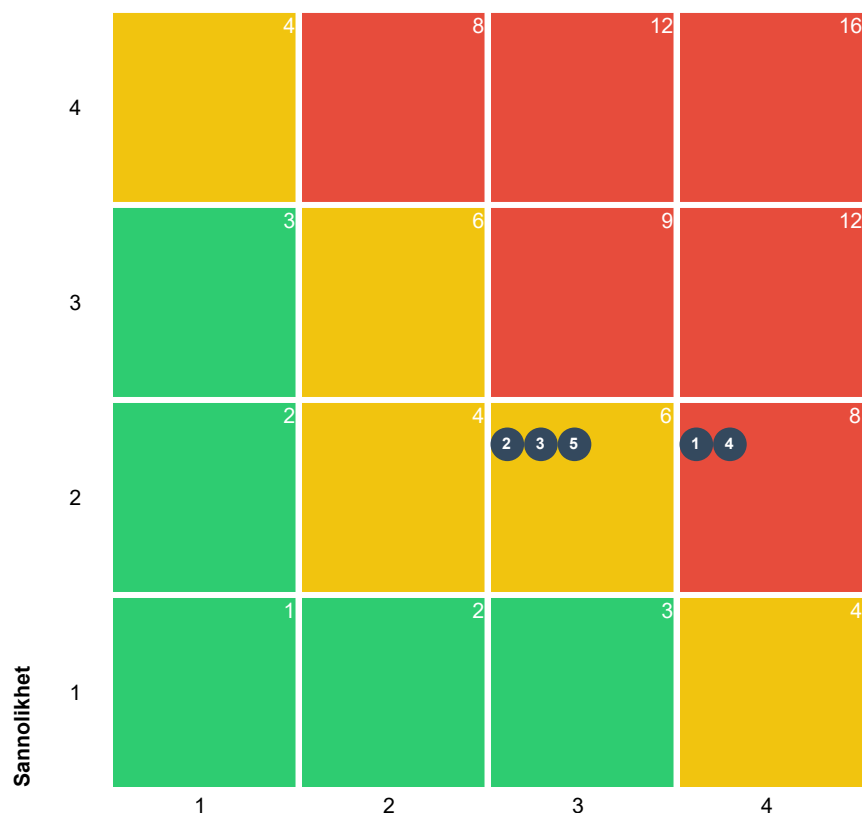
På en rimlig nivå ska säkerställas att :

- Verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- Lagar och regelverk följs
- Information om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig

Detta avsnitt visar nämndens planerade internkontroll och ersätter de tidigare separata Internkontrollplanerna.

4.1 Nuläge

4.2 Identifierade risker som ska hanteras med kontrollåtgärder under året

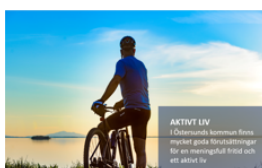
Konsekvens

2 Kritisk 3 Medium Totalt: 5

Konsekvens	Sannolikhet
Kritisk	4 Mycket sannolik
Medium	3 Sannolik
Låg	2 Låg sannolikhet
	1 Mycket låg sannolikhet

Processgrupp	Huvudprocess	Identifierad risk (RoK)	Kontrollåtgärd
Uppsiktsplikt och intern kontroll	Bedriva internkontroll	1 ■ Risk för brytande av sekretess vid hantering av personer med skyddade personuppgifter. 2. Mindre sannolik 4.Allvarlig	Bevaka strikt åtkomstkontroll för känsliga personuppgifter
Arkivförvaltning	Hantera arkivering	2 ◆ Risk att verksamhetens ärendehanteringssystem ej möjliggör korrekt rensning och gallring av registrerade handlingar. 2. Mindre sannolik 3. Kännbar	Komplettera Provisum med gallringstider för rensning och gallring av registrerade handlingar
Hälsa och rehabilitering		3 ◆ Risk att inte uppmärksamma psykisk ohälsa bland medarbetarna. 2. Mindre sannolik 3. Kännbar	Genomföra regelbundna workshoppar om psykisk hälsa på arbetsplatsen
Verksamhetskydd	Hantera dataskydd	4 ■ Risk att kommunen inte behandlar personuppgifter i enlighet med Dataskyddsförordningen och annan relevant lagstiftning. 2. Mindre sannolik 4.Allvarlig	Utbildningsinsatser avseende dataskyddsförordningen samt riktlinjer avseende personuppgiftshandling.
Överförmyndarverksamhet	Utöva tillsyn över ställföreträdare	5 ◆ Risk att huvudmannen åsamkas ekonomiska skada. 2. Mindre sannolik 3. Kännbar	Tillsyn av förvaltning av egendom årligen i form av inlämnande av årsredovisning.

5 KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL OCH UPPDRAG

Nämnden ska bidra till målpuppfyllelse av kommunfullmäktiges mål i budget genom följande uppdrag per mål:

5.1 KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Östersund har en attraktiv och välfungerande arbetsmarknad där efterfrågan på arbetskraft matchas med god tillgång av kompetens. Östersunds kommun är en modern och attraktiv arbetsgivare som attraherar människor ifrån alla delar av Sverige och världen.

Uppdrag	Vad ska uppnås under året?
N Utreda och stärka överförmyndarhandläggarnas personalsäkerhet.	Se över och jämföra personalsäkerheten för socialhandläggarna i kommunen och jämställa handläggarna inom överförmyndarverksamheten. Kontakta kommun i motsvarande storlek och undersök vilka säkerhetsåtgärder överförmyndarhandläggarna omfattas av.

5.2 TRYGGHET OCH STÖD

I Östersunds kommun får invånarna stöd, vård och omsorg av hög kvalitet och lever självständiga liv. Kommunen arbetar med tidiga insatser för att öka invånarnas trygghet och stärker skyddet för utsatta barn.

Uppdrag	Vad ska uppnås under året?
N Genomföra insatser för att rekrytera fler ställföreträdare med annat modersmål än svenska.	Hitta forum för rekrytering av ställföreträdare med annat modersmål än svenska alternativt ställföreträdare som är flerspråkiga.
N Förbättra kunskapen hos ställföreträdare avseende kognitiv svikt i samband med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.	Överförmyndarverksamheten ska arrangera ett utbildningstillfälle i syfte att öka kunskapen för att bättre förbereda ställföreträdare i deras kontakt med medborgare med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

6 EKONOMI

6.1 Driftsredovisning

Driftbudget/plan (Mnkr med en decimal)	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Taxor och avgifter					
Externa bostads- och lokalhyror					
Riktade statsbidrag (konto 351)	0,1				
Övriga bidrag					
Övriga externa intäkter	3,4	3,8	3,8	3,8	3,8
Interna hyresintäkter					
Övriga interna intäkter					
Kommunbidrag	15,4	16,1	14,5	14,5	14,5
SUMMA INTÄKTER	18,9	19,9	18,3	18,3	18,3
Personalkostnader	7,6	11,5	10,0	10,0	10,0
- varav arvoden, uppdragstagare och övriga löner	2,4		3,7	3,7	3,7
Personalomkostnader (PO-pålägg)	3,0	5,1	4,5	4,5	4,5
Varor		0,1	0,1	0,1	0,1
Köp av verksamhet					
Övriga kostnader	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2
Lämnade bidrag					
Hyror, externt					
Hyror, internt	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0
Avskrivningar	0,1	0,1	0	0	0
Internränta					
Interna köp exklusive hyror	1,4	0,9	1,5	1,5	1,5

SUMMA KOSTNADER	14,2	19,9	18,3	18,3	18,3
RESULTAT	4,7	0,0	0,0	0,0	0,0

6.2 Effektiviseringar, besparingar och intäktsökningar

Effektiviseringar, besparingar och intäktsökningar (mnkr med en decimal)	Bud- get 2025
SUMMA EFFEKTIVISERINGAR, BESPARINGAR OCH INTÄKTSÖKNINGAR	

6.3 Investeringar (tkr)